

کلاس تعطیل نیست!

ضحی آقازاده

دبیر فیزیک منطقه ۲ تهران

کنم. روش درس خواندن را به آن‌ها یاد بدهم و با دلگرمی دادن، از اضطرابشان بکاهم. پس نشانی ایمیل را به بچه‌ها دادم و در قالب یک تکلیف ساده، از آن‌ها خواستم به من ایمیل بزنند تا نشانی ایمیل‌هایشان را ذخیره کنم. سپس گروهی به نام «بچه‌ها» تشکیل دادم و به همه آن‌ها ایمیل زدم. دیگر این زنگ کلاس و مدرسه نبود که مرزهای کلاس ما را مشخص می‌کرد. کلاس ما در تمام طول هفته و در همه ساعات شبانه روز ادامه داشت. من و دانش‌آموزانم همیشه در کنار هم بودیم. در مورد همه چیز به هم ایمیل می‌زدیم: فایل‌ها و لینک‌هایی که سر کلاس در موقع تدریس استفاده می‌شد، فایل‌ها و لینک‌های کمکی و اضافه بر درس، و حل تمرین‌های نسبتاً ساده‌ای که حل کردنشان در کلاس وقت‌گیر بود (راه حل‌ها به دانش‌آموزان ایمیل می‌شد و در کلاس فقط رفع اشکال می‌کردیم). گاهی کلید امتحانات و آزمون‌های کلاسی و راه‌حل سؤالات اضافی را برای بچه‌ها می‌فرستادم و البته برخی از آن‌ها را از بین برگه‌های اسکن شده خود بچه‌ها انتخاب می‌کردم. طرح سؤالات امتیازدار، تمرین‌های اضافی، از کارهای دیگر ما بود. فیلم‌ها، آزمایش‌ها و عکس‌های دست‌ساخته خود یا دیگران، تکلیف، تمرین‌های عید و... را برای هم می‌فرستادیم. گاهی هم فقط درددل می‌کردیم.

خلاصه در کلاس فیزیک ما همیشه باز بود.

خیلی خوشحال بودم و می‌خواستم بدانم نظر بچه‌ها چیست. پس نظر خواهی کردم. جواب بچه‌ها به سؤالات من شگفت‌انگیز بود.

همیشه دوست داشتم و تلاش می‌کردم با دانش‌آموزانم ارتباط خوبی داشته باشم؛ چون معتقد بودم که ارتباط معلم و دانش‌آموز کلید اصلی یادگیری است. دانش‌آموزانی که ارتباط خوبی با معلم دارند، انگیزه و علاقه بیشتری به یادگیری درس نشان می‌دهند. معلمانی هم که دانش‌آموزان به آن‌ها اعتماد دارند، در مدیریت کلاس موفق‌ترند. در نتیجه این ارتباط، دانش‌آموزان در سؤال کردن و بیان احساسات و مشکلاتشان احساس راحتی بیشتری می‌کنند و از درس و کلاس و مدرسه لذت بیشتری می‌برند. یکی از راه‌های تقویت این ارتباط، استفاده از روش‌های مختلف ارتباط خارج از کلاس است که ارتباط ایمیلی یکی از بهترین انواع آن است. همیشه احساس می‌کردم که با ایمیل می‌توانم به همه بچه‌ها، تمام کسانی که به دلایل مختلف در کلاس از توجه من محروم می‌شدند، توجه کنم. فکر می‌کردم با این کار می‌توانم به دانش‌آموزانی که هیچ‌وقت نمی‌توانستند سؤالات و مشکلات و احساساتشان را به راحتی بیان کنند، فرصت این کار را بدهم. علاوه بر آن، فکر می‌کردم که از این طریق راحت‌تر می‌توانم به همه بچه‌ها با هوش‌های چندگانه مختلف، کمک کنم. در این صورت، دانش‌آموزانی که کندتر بودند و در کلاس معمولاً عقب می‌افتادند، آرامش بیشتری پیدا می‌کردند؛ چون می‌توانستند در منزل و با آرامش بیشتر کار کلاس را مرور کنند. همیشه دوست داشتم شب‌های امتحان در کنار بچه‌ها باشم، اشکالاتشان را رفع و آن‌ها را راهنمایی

دانش آموزان می گویند: دوست نداشتیم چون...

- تعداد دفعاتی که ایمیل را چک می کردم کم بود و از زمان دقیق ایمیل فرستاده شده مطلع نبودم. (بهتر است زمان مشخصی را برای ایمیل زدن مشخص و در کلاس اعلام کنم).
- به اینترنت و رایانه دسترسی نداشتم یا در دریافت ایمیل و فایل مشکل داشتم. (ایمیل ها را زودتر بفرستم تا بچه ها بتوانند از سایت مدرسه برای دریافت آن ها استفاده کنند).
- گاهی نمی توانستم فایل هایی را که قبل از امتحان فرستاده می شد ببینم. (در شب امتحان فایل نمی فرستم).
- گاهی ایمیل ها دیر پاسخ داده می شد. (چک کردن بیشتر ایمیل)
- گاهی فرستادن حل مسائل کافی نبود و لازم بود در کلاس هم رفع اشکال شود. (تأکید بیشتر بر رفع اشکال در کلاس)
- کار اضافی برای منزل ایجاد می شد. (دقت بیشتر به زمان انجام دادن تکلیف در روزهایی که ایمیل فرستاده می شد).
- از راه های جدیدتر و در دسترس تر ارتباطی مثل تلگرام استفاده شود. (من با استفاده از تلگرام موافق نیستم. چون ایمیل رسمی تر است و راحت تر کنترل می شود و...)

دانش آموزان دوست داشتیم چون...

- توصیه های قبل از امتحان مفید و متن هادلگرم کننده بود.
- هر وقت به معلم نیاز داشتم، می توانست به من کمک کند.
- پاسخ درست امتحانات و سوالات و پلی کپی ها که فرستاده می شد، خوب و کمک کننده بود.
- رفع اشکال در خانه با خیال راحت و بدون نگرانی صورت می گرفت.
- سؤال بی جواب برایمان باقی نمی ماند.
- در وقت کلاس و کاغذ صرفه جویی می شد.
- برای برنامه ریزی بسیار کمک کننده بود.
- ارتباط با معلم و پرسش سوالات و بیان مشکلات آسان تر بود.
- ارتباط دانش آموزان و دبیر را بهتر می کرد.

خیلی هیجان زده شده بودم. از بین ۵۰ برگه ای که تحویل گرفتم، ۷۲ درصد دانش آموزان ارتباط ایمیلی را مثبت و مؤثر ارزیابی کردند؛ از نظر ۱۸ درصد آن ها این ارتباط مؤثر نبود و ۱۰ درصد گزینه «تا حدی» را انتخاب کرده بودند یا نظری نداشتند. ۸۸ درصد دسترسی مناسبی به اینترنت و رایانه داشتند ۷۲ درصد دانش آموزان برای باز کردن فایل ها مشکلی نداشتند و بقیه گاهی یا اغلب اوقات در این مورد با مشکل روبه رو می شدند. ۸۰ درصد اولیا از ارتباط ایمیلی فرزندانشان مطلع بودند؛ ۶۵ درصد آن ها از این روش رضایت داشتند و بقیه، اغلب نظری نداشتند. خلاصه آنچه بچه ها در مورد ارتباط ایمیلی دوست داشتند یا نداشتند و راهکارهایی که بعد از خواندن نظرات بچه ها برای رفع ضعفها و کاستیها به نظرم رسید در اینجا آمده است.

* پی نوشت

1. (ECC: Extra Class Communication)